

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren.

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

32. årg.

Bergen, Torsdag 29. august 1946.

Nr 33

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Kr. 16.00 utenlands.

Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850.

Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Uken som endte 24. august

Fetsildfisket i Nord-Norge og sildefisket ved Island skuffer.

Rikelige fisketilførsler til Kristiansand og Sørlandet forøvrig.

Værforholdene i uken som endte 24. august var gjennomgående gode. Fetsild- og småsildfisket viser seg nå mindre tilfredsstillende. Et tillop til garnfiske i Troms og Nordland har vært skuffende. Der fiskes fremdeles i Sør-Trøndelag, men også her mindre enn før. Trålsildfisket i Nordsjøen gir forholdsvis sikre og jevne fangster for de norske deltakere. Brislingfisket gir småfangster hist og her. Sildefisket ved Island synes å utvikle seg mindre tilfredsstillende, men helt sikre etterretninger has ikke. Bankfisket fra Sunnmøre var mindre enn tidligere i sommer. Fra Sørlandet meldes om rike fangster av pilketorsk og snurrevadfisk fra Nordsjøen. Makrellfisket er godt. Håbrandfisket som foregikk på Doggerbank ga bedre utbytte enn på lenge.

Fetsild- og småsildfisket.

Forløpne uke begynte med 2 lovende drivgarnfangster på 50 og 60 hl fetsild i Vestfjorden (for Skrova), men forventningene ble ikke innfridd. Der ble tatt en del ujevne fangster, som ved ukeskiftet gikk ned til den rene ubetydelighet — overveiende svarte garn for en flåte på 100 båter. Silden var dessuten heller ikke førsteklasses. Et annet lovende fiske hadde en i Vengsøyfjord vest for Tromsø. Her ble det tatt pene garnfangster, men natt til 26. meldtes der 1 til 2 hl pr. båt, en enkelt 15 hl, og dårlige utsikter. For øvrig nordpå har det vært tatt noen mindre notfangster i Kalfjord, litt i Skjomen og i Nord-Rana. Notfangstene består i småsild.

I Sør-Trøndelag foregikk det en del kasting i Åsenfjord, Stjørna, Bjugn og Knarlagsund, men mindre mot slutten av uken. Der meldes opptatt 13 105 hl i ukens løp. Herav var der 6055 hl fetsild, hvorav saltet 3290 hl. Om småsilden opplyses at denne benyttes til frysing for eksport og litt til hermetikk.

Lenger sør er der ikke noe sildefiske av større betydning. Fra Stavanger meldes det om fangst av 2—300 skjepper småsild så å si daglig i Lysefjorden ved Forsand. Silden bringes til torgs.

Sildtrålingen i Nordsjøen.

Dette fiske later til å gå jevnt bra. Den 24. august innkom til Haugesund en tråler med 550 halvkasser, til Stavanger en tråler med 509 halvkasser. Den 26. august innkom 2 trålere til Stavanger med henholdsvis 400 og 650 halvkasser. Av ukefangsten på 2109 halvkasser er 100 blitt levert til røking, 200 til salting og 1809 halvkasser til frysing.

Brislingfisket.

I forløpne uke har det vært tatt så vel en del snurpe- som landnotfangster i Fjærland i Sogn, til sammen 2—3000 skjepper, og dessuten har det foregått lit småkasting i Masjordavsnittet. Et noe større fiske også med ukefangst rundt om 3000 skjepper har foregått i Matrefjord og til dels i Åkrefjord i Sunnhordland.

Sildefisket ved Island.

En har ikke sikker etterretning fra den norske fiskeflåte ved Island i forløpne uke, idet en melding fra »Acanthus« ikke harmonerer med tidligere meldinger og derfor ikke offentliggjøres. Det inntrykk en har av fisket etter meddelelser underhånden fra forskjellige rederier, er at fisket i det store hele, også i siste uke har vært skuffende. Garnfisket har vært opp og ned — den ene natten bra — den annen svart. Snurpefisket har ikke innfridd forventningene og det opplyses at en hel del norske snurpere forlater feltet i disse dager for hjemstedene uten å ha fått full last. På den annen side er det de ekspedisjoner som melder praktisk talt full last. Der har vært forholdsvis bra vær den senere tid, men noe kaldt. Det er mulig at nymånen vil avstedkomme en forandring i fisket, og mange venter og ser det hele an av denne grunn.

Om Islands egen fangst pr. 17. august meldes at der er saltet 97 137 tonner hodekappet sild og levert 1 124 863 hl sild til sildoljeindustrien. Korresponderende tall i fjor var 44 629 tonner — 450 599 hl.

Bankfisket.

Fra Ålesund opplyses at ruskevær i begynnelsen av uken bevirket at der ikke var så mange båter på feltet i siste uke. I slutten av siste uke kom der inn 15—16 båter fra Tampen og Aktivnesset med fra 1000 til 12 000 kg rundfisk og opp til 3500 kg kveite. Den samlede ukefangst for Mørestedene er den minste på lange tider. Der ble ilandbrakt 358 tonn fisk, hvorav 14 tonn torsk, 167 tonn lange, 109 tonn brosme, 14 tonn hyse, 31,7 tonn kveite. Også fra Måløy meldes det om mindre fiske. Der ble i ukens løp innbrakt 33,7 tonn fisk.

Fra Kristiansand S. opplyses at det går meget godt med pilkefisket etter torsk på Revet. Fartøyene får fra 5 til 6000 kg torsk på turen, og ukefangsten dreier seg om 80 000 kg. En god del av torsken, som i kappet stand veier 2 til 6 kg pr. stk., går til klippfiskframstilling. Flere Karmøy- og Vestlandsfartøyer som driver snurrevadfiske i Nordsjøen lander sine fangster i Kristiansand S. I uken ble der tilført om lag 70—80 tonn snurrevadfisk, hovedsakelig hyse. Det gikk noe tregt med omsetningen mot slutten av uken.

Rekefisket.

Det går nå noe bedre med rekefisket utfor Lindenes. Ukefangsten i distriktet kan dreie seg om 7—8000 kg.

Rusefisket.

Fisket er nå begynt for Smøla, Hitra og Frøya og ventes å ville begynne i begynnelsen av september

også for Nord-Trøndelag og Helgeland. Det er smått om redskaper og barkestoffer også i år, men etter hvert kommer fiskerne i gang. I siste uke ble det ført 3 laster på tilsammen 17 000 kg levende fisk til Bergen. Trondheim ble tilført 9000 kg levende fisk.

Makrellfisket.

Det er fremdelse rike forekomster og liten vanskelighet forbundet med å få god fangst av makrell — såkalt »kult« på Sørlandet og i Oslofjorden. Det er verre med avsetningen, idet landnotmakrell ennå står usolgt i løs.

Håbrandfisket.

Håbrandflåten har i siste uke fisket på Revet, men hovedsakelig på Doggerbank, hvor der var bra forekomster. I ukens løp er der innkommet til Bergen 17 kuttere med fangster på 3000 til 15 000 kg hver — tilsammen 150 000 kg.

Finnmark: Fra Finnmark foreligger fangstopp-gave for uken som endte 17. august. De vanskelige forhold innen fylket hemmer fisket og noen større avkasting etter derværende forhold er det ikke. En nevner av ukens fiskemengder 23 tonn torsk, 10 tonn hyse, 156 tonn sei, kveite 8 tonn, flyndre 6 tonn og steinbit 5,6 tonn.

Kulsyreis — rettelse.

Under utlandet i »Fiskets Gang« nr. 31 hadde vi inntatt en notis »Hull forsøker kjøling med kulsyreis«, hvori vi avsluttet med følgende bemerkning: »kjøling med kulsyreis har for øvrig vært prøvet i Norge, men har foreløpig ikke fått noen praktisk betydning«. Firmaet Norsk Hydro Elektrisk Kvælstofaktieselskab har gjort oss oppmerksom på at vår bemerkning er misvisende, idet kulsyreis benyttes i forbindelse med kjøling av jernbanevogner for transport av fisk til Sveits, Tyskland, Italia og Belgia. Videre benyttes kulsyreis i jernbanevogner fra Mørebyene og Trondheim til innlandet. Resultatene har vært meget tilfredsstillende. Vi beklager vår feiltakelse. »Fiskets Gang« har i lengere tid ikke hatt tilstrekkelig teknisk bistand. Men vi tror at denne vansken nå skal være overvunnet.

Markedsnytt for norske fiskeriprodukter.

Ferskfiskeksperten til Storbritannia.

Utenriksdepartementet meddeler i brev av 21. august 1946 å ha mottatt følgende telegram fra ambassaden i London:

»Ministry of Food meddeler at Storbritannia i tidsrommet 26. august til 29. september vil ta imot opp til 300 tonn norsk fersk kassefisk ukentlig. Sorter og omsetningsdistrikt som hittil: slettvarr, kveite, lomre, gullflyndre, tungefilyndre og piggyvar. En kan selge til hvilken som helst fiskekjøpmann i Storbritannia, men det må ikke sendes mer enn 50% pr. uke til London.«

Litt av hvert.

FAO's faste rådgivende fiskerikomité, som kom sammen til møte i Bergen den 23. august, avsluttet sine forhandlinger mandag den 26. Det er styrer Notevarp ved Statens Fiskeriforsøksstasjon som har stått for arrangementet. Vi håper at styrer Notevarp vil få høve til å gi en utredning om aktuelle arbeidsoppgaver i FAO. I »Klipp«-spalten gjengir vi en leder som stod i »Bergens Tidende« 23. august 1946.

Laks pr. fly fra Sverige til Basel. Et fly lastet med fersk laks fisket i Väneren og de norrländske elvene gikk nylig fra Torslanda til Bryssel og Basel. Det var et firma fra Karlstad, som på denne måte igjen har knyttet sine forbindelser fra førkrigstiden med turisthotellene på de verdenskjente turiststedene. Det er første gangen at en hel last fersk laks er sendt pr. fly fra Sverige til utlandet, og selv om frakten blir temmelig dyr, vinnes meget inn på bedre kvalitet. De eksklusive turiststedenes middagsgjester, ser kanskje heller ikke så nøye på regningen.

Tyske trålere. Ikke ferre enn 125 tyske trålere driver nå fiske i Nordsjøen. Mange norske fiskere er av den oppfatning at de tyske trålerne burde overleveres til Norge som krigsskadeerstatning. På den annen side kan ikke de britiske myndigheter gå med på dette på grunn av matsituasjonen i Tyskland. Det blir ikke desto mindre sagt i følge »Het Nieuw Visscherijblad« at en stor britisk trust skal være interessert i den tyske trålnæringen.

Fisk brakt i land i Andenes i tiden 1. januar til utgangen av juli 1946.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Iset	Saltet	Hengt
	kg	kg	kg	kg
Torsk	2 799 455	956 845	1 384 310	458 300
Uer	344 800	344 800	—	—
Blåkveite	256 970	215 470	41 500	—
Lange	215 000	139 220	61 960	13 820
Brosme	149 250	91 800	41 740	15 710
Sei	173 920	140 720	33 200	—
Hyse	126 390	123 930	2 460	—
Norsk kveite	32 140	32 140	—	—
Steinbit	800	800	—	—
Flyndre	350	350	—	—
I alt	4 099 075	2 046 075	1 565 170	487 830

Litteratur.

Betalings- og varebytteavtaler med Italia undertegnet. Norges Utenrikshandel 15, s. 453.

En oversikt over de gjeldende regler for eksport og omsetning av fisk og fiskevarer. Norges Utenrikshandel 15, s. 443.

Fisk brakt iland i Møre og Romsdal fylke 1946.

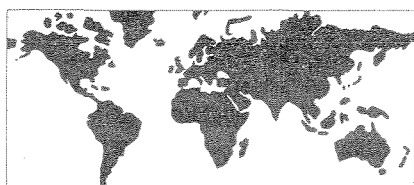
Fiskesort	I uken		
	Fra 1/1-10/8	Fra 11/8-17/8	Fra 1/1-17/8
	kg	kg	kg
Torsk	409 346	12 336	421 682
Sei	2 197 483	50	2 197 533
Lyr	7 240	—	7 240
Lange	7 179 386	345 952	7 525 338
Blålange	30 020	—	30 020
Brosme	1 101 389	99 159	1 200 548
Hyse	308 538	12 570	321 108
Lysing, kolmule ..	780	—	780
Kveite	330 977	43 959	374 936
Gullflyndre, rødsp.	26 286	1 800	28 086
Smørflyndre	12 180	—	12 180
Ål	—	3 055	3 055
Uer (rødfisk)	485	—	485
Steinbit	1 552	—	1 552
Breiflabbe, ulke ...	6 050	—	6 050
Annen fisk	8 650	—	8 650
Håbrand	73 409	—	73 409
Pigghå	15 140	—	15 140
Makrellstørje	1 087	800	1 887
Hummer	30 551	—	30 551
Reker	24 318	800	25 118
I alt	11 764 867	520 481	12 285 348
Herav til:			
Ålesund	7 145 878	353 100	7 498 978
Kristiansund N ..	832 665	77 062	909 727
Smøla	480 551	—	480 551
Bud—Hustad	449 578	810	450 388
Ona—Bjørnsund ..	770 510	32 271	802 781
Bremsnes	1 206 540	1 300	1 207 840
Lever	4 595,5	212	4 807,5

Ilandbrakt fisk til Måløy og omegn i tiden 1. januar til 17. august 1946.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Fersk	Saltet	Hermetikk
	kg	kg	kg	kg
Torsk	465 109	450 109	—	15 000
Sei	804 994	743 994	—	61 000
Levende sei	46 500	46 500	—	—
Lange	949 652	477 912	471 740	—
Brosme	300 637	266 887	33 750	—
Hyse	40 981	40 981	—	—
Kveite	35 724	35 724	—	—
Gullflyndre ...	5 150	5 150	—	—
Annen fisk	2 700	2 700	—	—
Håbrand	45 180	45 180	—	—
Pigghå	91 686	91 686	—	—
Hummer	23 460	23 460	—	—
Reker	13 040	13 040	—	—
I alt	2 824 813	2 243 323	505 490	76 000

Landbrakt fisk til Tromsø i tiden 1. januar til 17. aug. 1946.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Iset	Saltet	Filét
	kg	kg	kg	kg
Torsk	2 167 769	381 390	1 645 042	141 337
Sei	676 151	9 790	405 681	260 680
Lange	7 447	—	6 887	560
Brosme	162 470	—	161 870	600
Hyse	67 120	57 186	9 934	—
Kveite	292 658	292 658	—	—
Gullflyndre, rødsp.	33 496	33 496	—	—
Smørflyndre	715	715	—	—
Uer (rødfisk)	5 630	4 860	770	—
Steinbit	103 285	103 285	—	—
I alt	3 516 741	883 380	2 230 184	403 177

Ut-
landet.

Nye metoder og ny emballasje i skotsk sildesalting

I Peterhead søker man eksperimentelt å nå fram til hurtigere metoder for sildesaltingen, og der drives også forsøk med nye emballasjetyper.

Noe av det som forsøkes er nytt også etter norske forhold, og en gjengir derfor hovedinnholdet av »Fishing News«'s artikkel om spørsmålet.

Det egentlig nye etter våre forhold er forsøk med pakking av saltsild i glaserte emaljekar istedenfor i vanlige tønner. Der er som kjent mangel på tønner i England og mangel på arbeidskraft. »Eksperimentet vil vise om det er noe i den gamle troen på at tretønnene ved siden av å bevare silden også gir fra seg smak til innholdet«.

Der drives nå forsøk med vanlig ganet sild, med hodekappet sild og med rundsaltet sild pakket i glaserte emaljekar. I særdeleshet er den sistnevnte behandlingsmåte i stor utstrekning arbeidsbesparende, men forsøket overvåkes nøye og sammenholdes kvalitativt med vanlig saltsild.

I artikkelen uttrykkes også tro på at det lar seg gjøre å markedsføre på de tidligere europamarkeder for skotsk sild — saltsild pakket i småemballasje for eks. i blikkspann med et innhold på 30—40 stk. sild. Sådanne pakninger er nå under stadig kontroll på lager.

Danske forsøk med saltbesparing i sildeindustrien.

I det danske tidsskrift »Konserves« er inntatt en artikkel om forsøk med mindre bruk av salt til konservering av sild, og da det formentlig vil være av interesse for våre lesere, hitsettes en del av artikkelen.

Da fiskeindustrien plutselig ble stillet overfor de strenge restriksjoner med hensyn til anvendelse av salt, var man

klar over, at dette kunne bli et av de alvorligste slag for hele industrien. Det danske fiskeridirektorats forsøkslaboratorium fikk en lang rekke henvendelser med forespørsler om hvorledes man kunne klare seg uten salt, og om hvilke kjemikalier man kunne bruke i stedet. Det kunne nok i en overgangstid framskaffes en del glaubersalt, men det viste seg at dette stoff, bortsett fra dets uheldige fysiologiske virkninger, ikke var egnet til konserveringsmiddel.

Det er for øyeblikket ikke mulig å erstatte salt med et annet kjemikalie. Derimot er det naturligvis mulig å spare salt.

Hvis det er mulig å skaffe konserveringsmidler som for eksempel natriumbenzoat (benzoesurt natron), natriumsalicylat (salicylsurt natron), natriumformiat eller liknende, er det mulig å nedsette saltkonsentrasjonen noe uten at det går ut over levetidsmidlenes holdbarhet. Disse konserveringsmidler må av sunnhetshensyn ikke tilsettes i større mengder enn ca. 2 gr pr. kg ferdig vare.

For å skaffe seg nærmere klarhet over hvilke foranstaltninger man best kan gripe til, har laboratoriet foretatt forskjellige forsøk som nærmere er beskrevet i det følgende.

Forsøk med syretilsetning ved salting av sild.

Til konservering forsøktes syrer, melkesyre og eddiksyre. De første orienterende forsøk viste at melkesyre ikke var så heldig som eddiksyren. De sildeprøver som ble behandlet med melkesyre, hadde litt tilbøyelighet til å bli angrepet av mudd, og melkesyre gav en noe mørkere vare enn eddiksyren.

Det syntes også å framgå av forsøkene at det av hensyn til sildens konsistens var nødvendig å anvende så meget salt at saltinnholdet i sildekjøttet kom opp på minst 5%. Et lavere saltinnhold bevirket at silden hurtig ble for bløt.

De anvendte mengdeforhold av syre, salt og sild er gitt i tabell 1.

Tabell 1.

Prøve nr..	Kg 80 % eddiksyre	Kg salt pr. 100 kg ganet sild
1	1	8 ¹ / ₂
2	1	10
3	1	11 ² / ₃
4	1	13 ¹ / ₃
5	1 ¹ / ₃	6 ² / ₃
6	1 ¹ / ₃	8 ¹ / ₃
7	1 ¹ / ₃	10
8	1 ¹ / ₃	11 ² / ₃
9	1 ² / ₃	6 ² / ₃
10	1 ² / ₃	8 ¹ / ₃
11	1 ² / ₃	10

Silden ble nedlagt lagvis og overdrysset med den fastsatte mengde salt etter samme framgangsmåte som normalt anvendes ved salting av sild. Derpå oppløstes eddiksyren i vann og overheldtes silden.

Silden ble satt hen ved en temperatur av ca. 12—14° C og etter 24 dager ble den undersøkt. Det viste seg da at det var bare prøvene nr. 4, 7, 8 og 11 som var brukelige. Resultatet av bedømmelsen framgår av nedenstående tabell 2.

Tabell 2.

Prøve nr.	100 kg ganet sild nedlagt med		I sildkjøttet		Bemerkninger
	Kg salt	Kg 80% eddiksyre	Salt	% pH	
4	13 ¹ / ₃	1	9,0	5,20	Noe bløt konsistens. Smaken litt bitter.
7	10	1 ¹ / ₃	7,7	5,03	God konsistens. Smaken litt fersk.
8	11 ² / ₃	1 ¹ / ₃	8,1	5, -	God konsistens. Smaken god.
11	10	1 ² / ₃	7,9	4,90	God konsistens. Smaken god, men syren noe fremtredende.

Kvalitetsbedømmelse.

Av tabellen framgår det at de to sisnevnte prøver var de beste med hensyn til kvaliteten. Det skal dog bemerkes at den prøve som var lagt ned med 1¹/₃ kg 80% eddiksyre og 11²/₃ kg salt pr. 100 kg sild (prøve nr. 8) var den som med hensyn til smaken minnet mest om saltsild. Konsistensen var nærmest som ved kryddersild. Forresten hadde alle prøver i tabell 2 en konsistens som gjorde silden velegnet til å skjæres. Det var lyktes å unngå koagulering av sildekjøttet som oppstår hos alminnelig syresild.

Samtidig undersøktes natriumformiat og natriumnitrits anvendbarhet som konserveringsmiddel ved ikke sure varer, idet der til sammenlikning ble benyttet prøver med natriumbenzoat.

Forsøkene viser at natriumnitrit er uegnet som konserveringsmiddel ved salting av sild. Natriumbenzoat og natriumformiat har omtrent samme konserverende virkning, men natriumformiat gir lett anledning til en noe bitter bismak.

»Den vælsignade sillen.«

»Svensk Fiskhandel«s augustnummer inneholder en betraktning under denne overskriften. Den omtaler blant annet vekslingene i sildefisket på den bohuslenske kyst og forteller at den første kjente større sildeperiode inntraff i året 971 og pågikk til 1026 med 1006 som beste fangstår. Senere har periodene kommet igjen med 111 års mellomrom mellom det beste året i hver periode. Noen forklaring på denne periodisitet har der ikke kunnet gis. Som rimelig har vekslingene i sildefisket hatt sin store innvirkning på kystbefolkningens kår, og det har vært de tider da fiskerstuene og fiskeanleggene i land lå øde med forfallets preg hvilende over seg.

Den seneste sildeperioden i Bohuslen forekom i årene 1877—1897 med vinteren 1895—96 som det beste år. Men til tross for at der nå ikke har vært noen sildefiskeperiode under kysten på mange år, drives der likevel sildefiske. Silden finnes alltid i Vesterhavet, men på ulike steder. Bedre båter, motorens innførelse i fiskeflåten og andre tekniske forbedrin-

ger har gått sin seiersgang og muliggjort et sildefiske på det åpne hav. Utviklingen har vært storartet og høstsildfisket med trål eller snurp har gitt rike fangster, som enten er solgt på det innenlandske svenske marked eller til de forskjellige eksportmarkeder.

I krigsårene har dette høstsildfiske vært begrenset på grunn av minefeltene i Skagerakk og Kategatt. I fjor da krigen sluttet, tenkte man igjen for alvor på å oppta dette fiske, men da minefeltene fremdeles ikke var helt opprensket, var fangstmulighetene ennå små. Noen foretaksomme fiskere, som var blitt oppmuntret dertil av tilvirkere, gjorde da et forsøksfiske på Fladengrund i Nordsjøen, som falt heldig ut og ga uvanlig store sildefangster.

Klok av erfaringene som ble innvunnet i 1945 rustet fiskerne tidlig for fisket i 1946 og siden begynnelsen av august er det kommet fart i fisket. Man vet foreløpig ikke hvor stort resultatet av fisket kan bli, men der deltar fra svensk side ca. 300 motortrålere og 10 damptrålere med en samlet besetning på 2000 mann. Ukefangsten beregnes til 40—50 000 hl, som jo er et meget betraktelig kvantum. Fladengrund, hvor fisket foregår, ligger 160 sjømil vest av Egersund eller ca. 2 døgns reise med svenske fiskebåter til svensk vestkysthavn.

Det islandske forskefiske.

I følge telegram fra Reykjavik er fangstutbyttet under Islands forskefiske til utgangen av juli måned 257 744 tonn, hvorav iset for eksport 75 992 tonn, levert til fryseriene 64 667 tonn, hengt til tørrfisk 736 tonn, anvendt til hermetikk 525 tonn, saltet 15 716 tonn og forbrukt innenlands 1338 tonn.

Skipperne krever sikkerhet.

Tillitsmennene i Hull Trålerlaug (the Hull Trawler Officers Guild) er enige om å vedta undersøkelseskommissjonens (the Court of Inquiry) forslag med hensyn til dannelsen av et felles landsråd for fiskerinæringen.

Forslaget som går ut på å beregne deres lotter av turenas bruttoutbytte istedenfor som nå av nettoutbytte, ble vedtatt enstemmig.

Sekretær W. Oliver sa: »Skipperne er meget misfornøyde med at det er en gjengs oppfatning at de tjener £ 5000 for året. Det er få som får så meget som dette, og de fleste andres inntekter er meget mindre enn £ 5000.

Oliver mente det var mulig at en eventuell bruttoberegning ville medføre et fall i kapteinenes og styrmennenes gjennomsnittsinntekter. Men forslaget om å beregne deres betaling av bruttoutbyttet, ble likevel vedtatt enstemmig med det forbehold at en ble enig om en rimelig prosentats.

»Det er én ting vi må ha,« sa sekretær Oliver, »og det er sikkerhet. Våre folk er enige om det, og vil stort sett ikke være med på den sjanseseilas, som usikre avsetningsforhold gir. De ønsker og trenger beskyttelse mot dårlige markeder og mener at det kan bli oppnådd uten urimelig store vansker. («Fishing News»).

Averter i Fiskets Gang!

Fiskeredskaper i Norge gjennom 300 år.

Av Magnus Halaas.

Forts. fra nr. 32, side 382.

Alt nattfiske med snurpenot måtte forbys, og kastevågene burde fredes for bruk av dette redskap.

Garnfolkene klaget over at snurpenotdamperne ødela deres garniler under driften om natten. Snurpenotfartøyenes folk betegnet garnilenes ender, som fløt i vannskorpen, som rene rottefeller, da de risikerte å få ilene inn i propellene.

Men det var også talsmenn fremme fra motstandernes side som anså snurpenoten som et glimende redskap. De mente videre at det måtte gå an å få i stand en ordning som kunne bli tilfredsstillende for alle parter.«

I striden omkring snurpenotdriften ble det likevel holdt fram mange saklige synspunkt fra både landnot- og garnbrukerne. Alle de redskap, innbefattet snurpenoten, som ble brukt på vårsildfeltet, arbeidet samtidig og ofte på meget små områder. Dette førte ikke sjelden til at redskapene ble innfiltret i hverandre, og dette igjen resulterte ofte i økonomisk tap for den ene eller den annen part.

De mange rent tekniske spørsmål, som oppstod for driften i sin helhet, i tillegg til den etter behovet mangelfulle vårsildlov gjorde saken temmelig problematisk.

Snurpenoten med sin glimrende effektivitet fanget imidlertid stadig større interesse. Dette går tydelig fram av Thor Iversens beretning. Han forteller at han en dag sitter sammen med noen landnotfolk og ser på en sperring med landnøter over de østre sund i Espevær. Han refererer her samtalen som fant sted blant dem som satt sammen med ham og så på arbeidet.

Thor Iversen skriver: »Ja nå er det vel kanskje 40 lag som er med på stenget der nede. Det kan hende at de får tak i en dampskipslast, men hva hjelper alt dette slitet og slepet, som et slikt kast skaffer oss, eller rettere skaffer de lag som arbeider. For det er jo bare noen få lag som arbeider med stenget. Resten ser på og deler med de andre.

Det kan hende at vi lottkarer tjener oss 50 øre, stort mer blir det vel neppe. Nei, dette landnotfiskeri er hverken til å leve eller å dø av, og gud vet hvordan delingen av fortjenesten foregår, for selv om vi fisker riktig godt med et notbruk, så blir det endelige utbytte alltid skrallt.

Nei, da er snurpenotfiskerne, som ligger utenfor med sine dampere, heldigere stillet. Folkene der, de får seg en god fortjeneste og kan ha oversikt over

hva de tjener, og dertil er dette fiskeri et reelt og hendig fiskeri.«

Snurpenoten fortsatte å vinne popularitet fram gjennom årene, og tallet av nye snurpenøter steg for hvert år. Diskusjonen omkring redskapet pågikk stadig, for så litt etter litt å gå over til å omfatte rent tekniske spørsmål.

Snurpenotens ry som fangstredskap vokste seg så stort at selv de mest innbitte motstandere ikke lengre fant det formålstjenlig å sette fram forslag om direkte forbud. De gikk derfor over til å tale for en forminskelse av redskapets rettigheter på fiskefeltet.

Endelig kom loven av 23. desember 1920 som tillegget til loven om vårsildfisket av 24. september 1851. Den nye loven ga snurpenoten de rettigheter og på den de forpliktelser overfor andre redskaper som stort sett gjelder fremdeles. 44 år etter at den første snurpenot gikk i sjøen i Norge, fikk den sitt offisielle stempel.

Diskusjonen omkring redskapet pågår fremdeles, og spørsmål som var oppe til diskusjon i redskapets første år, er ennå bare delvis løst.

SNURREVADET (hysetrålen).

Snurrevadet ble oppfunnet av en dansk fisker, Jens Laursen Væver. Allerede i 1848 konstruerte han dette, som er blitt betegnet som de danske fiskeres viktigste redskap.

I Norge var det Selskapet for de norske Fiskeriers Fremme som først tok opp arbeidet med å få fiskerne til å bruke snurrevad til flyndrefisket. I selskapets årsberetninger for årene 1890—1895 finner en en skildring av selskapets arbeid for å gi fiskerbefolkningen høve til å se og lære bruken av tidsmessige danske flyndrerredskap, garn og snurrevad.

I 1890 tilsatte Selskapet for de norske Fiskeriers Fremme den danske kaptein May med brønnkutteren »Det Gode Håb« for å drive forsøksfiske etter flyndre med snurrevad og garn.

Han drev forsøkene på Jæren i april og i november og desember utenfor Bergen og i Bremanger.

I 1891 fortsatte kaptein May sine forsøk for selskapets regning. Dette året drev han på kysten mellom Bremanger og Romsdal. I slutten av samme år drev kaptein May forsøksfiske utenfor Karmøy for regning av selskapets filial i Stavanger.

I 1892 utrustet S. Våge, Skudesnes en ekspedisjon med skøyten »Aktiv« for å drive forsøksfiske nordpå med garn og snurrevad. Til denne turen fikk Våge, Skudesnes også pengetilskudd fra fiskeriselskapet. Disse forsøkene foregikk på kysten mellom Brønnøysund og Skibåtsvær.

I juli 1895 drev R. A. Lie med brønnkutteren »Gå På« av Bergen forsøksfiske i Bulandet. Han brukte snurrevad, som var lånt av Fiskeriselskapet.

Snurrevad ble likeledes brukt i 1898 av Knut Dahl under hans fiskeribiologiske undersøkelser i Trondheimsfjorden og der omkring.

Den type snurrevad som ble brukt under alle disse forsøk var et mindre redskap, det såkalte håndsnurrevad.

Fangstutbyttet var ikke helt tilfredsstillende. Dette kom delvis av at redskapet var nytt og uvant og delvis av mangelfullt kjennskap til bunnforholdene.

I kaptein Mays rapport fra forsøkene mellom Breanger og Romsdal heter det til slutt:

»Av de slep som er blitt utført med snurrevad, kan man ingen bestemt mening danne seg om dette redskaps anvendbarhet her. Det var meningen å foreta forsøk på større dyp innenfor skjærgården, men været tillot intet sådant, og må det derfor være forbeholdt framtidige forsøk å avgjøre om dette redskap vil vise seg å være regningssvarende i disse trakter.«

I rapporten over skøyten »Aktiv«s tur nordover ble det også klaget over dårlige bunnforhold, og disse ble for en stor del gitt skylden for det mindre gode resultat.

Selv om forsøkene fram gjennom årene ikke hadde gitt helt tilfredsstillende fangstresultat, hadde en likevel oppnådd å gjøre redskapet og bruken av det kjent blant fiskerne på store kyststrekninger. Med dette var grunnlaget lagt, slik at de fiskere som ville, kunne arbeide seg fram til de resultat som redskapet ga løfter om, forutsatt at det ble riktig brukt og forholdene i sin alminnelighet var gunstige.

En var i imidlertid nå i motorens første år i Norge. Det var derfor rimelig at en her som i Danmark begynte å arbeide med bruk av maskinkraft til å hive inn noten, samtidig som det da var mulig å bruke større redskap.

I Det Kongelige Norske Videnskabselskabs skrift for 1914 skriver O. Nordgård: »I 1899 drev Knut Dahl og G. M. Helgerud forsøksfiske på Helgelandskysten med brønnkutteren »Motor«. Til disse forsøk bruktes snurrevad, og på noen få dager fiskedes 3000 kg gullflyndre som førtes levende til Trondheim.«

Helgerud fortsatte å drive flyndrefiske med »Motor« nordpå i en rekke år.

I 1902 begynte firma L. O. Hegstad å drive flyndrefiske i Lofoten med brønnkutteren »Inga«. Også denne skuten brukte snurrevad.

I Lofotposten nr. 61 av 21. juni 1909 kan en finne følgende: »Trondhjems-kutter »Motor« har gjort 2 turer på Gimsøyfeltene. Utbyttet på den første ukes tur var 1300 stykker flyndre. Den annen fangsttur varte bare i 3 døgn og innbrakte 700 stykker flyndre.

Svolværkutteren »Ruth« kom likeledes inn med 2000 stykker flyndre fra Vesterålen.«

Lofotposten nr. 72 av 4. juli 1910 opplyser at flyndresesongen var tatt til da, og at »Motor« av Trondheim uken før kom fra Vesterålen med full last, ca. 2000 flyndrer. Omtrent samtidig kom Hegstads »Inga« av Trondheim fra Gimsøyfeltet med full last.

Senere på sommeren melder Lofotposten i nr. 84 av 8. august 1910 at flyndrefisket på Lofoten da blir drevet av 5 motorkuttere, 2 fra Trondheim og 3 fra Henningsvær. Alle drev med snurrevad.

Snurrevadet hadde med dette vist seg å være et særlig effektivt flyndrerredskap også på norske fiskefelt.

De første forsøk, som ble påbegynt allerede fra nittiårene, hadde som før nevnt ikke ført til noen særlig gunstige resultater. Redskapet var videre under disse forsøkene nærmest blitt møtt med mistro fra fiskernes side. Men etter at maskindrevne fartøy begynte å bruke noten med godt utbytte, ble innstillingen en annen, og etterhvert kom flere til med nyanskaffete snurrevad.

Dette gjaldt især for Lofoten, der de første fiskeforsøkene hadde gitt oppmuntrende resultat.

Det gikk imidlertid ikke mange år, før det hevet seg røster for at redskapet burde forbys. Allerede 1918 ble det henstilt til myndighetene å forby snurrevadet.

I den anledning sendte fiskeriinspektør J. A. Johnsen, Bodø, et spørreskjema til alle herredsstyrer i sitt distrikt, som omfattet Nordland og Troms fylke.

Spørreskjemaet inneholdt forskjellige spørsmål som en ønsket besvart for at en kunne være noe orientert i saken, når den videre behandling av kravene om forbud skulle ta til.

De begrunnelser som ble ført fram for forbudskravet var både av praktisk og biologisk art.

For å få en forhåndsorientering om den biologiske side av saken reiste fiskerikonsulent Paul Bjerkan nordover til Vestlofoten. Han reiste også til Trondheimsfjorden i fiskesesongen for å studere nøyere forholdet under fisket.

I sin rapport til Fiskeridirektøren skriver fiskerikonsulent Bjerkan bl. a.: »Allerede ved et gjennom-

syn av materiellet av uttalelser fra Vestlofoten fikk jeg det inntrykk at de økonomiske interessemotsetninger spiller inn i høy grad i det syn som fiskerne har på tingen. Dette mitt inntrykk fikk jeg ytterligere bekreftet ved mine senere undersøkelser og forespørsler i de interesserte distrikter.

Motsetningene blir enda mer utpreget, fordi størstedelen av de fiskere, som driver flyndrefiske, hører til på steder som ligger utenfor de distrikter hvor fangsten drives. 15 av de 24 båter som driver flyndrenotfiske i Ballstad og Buksnes opp mot Borge, hører således til i Henningsvær.

I de interesserte distrikter viste det seg derfor også at oppfatningen av spørsmålet var avhengig av om vedkommende en henvendte seg til, var eller hadde vært interessert i flyndrenotfisket. At så var tilfelle innrømmes også villig av befolkningen på stedet.

Kun et fåtall så objektivt på saken, og dette viste seg å være folk som hadde sitt virke og sine interesser på helt annet hold.

Fskerne som drev med linefiske etter flyndre (hovedsakelig til husbehov) hevdet at flyndrenotfisket ødela bestanden ved at det fiskes for meget og at der fiskes en hel del småflyndre. De forfektet særlig småfolks rettigheter og fant det for galt at fremmede fiskere skulle sope bunnen ren for flyndre like utenfor folks dør.

Flyndrenotfiskerne hevdet sitt syn på saken. De framholdt at flyndrenoten (snurrevadet) var et rasjonelt redskap til å fiske flyndre med.

Forbud mot snurrevad var de selvsagt i mot, men den alminnelige mening var at de kunne gå med på et minstemål og fredning en del av året, da særlig i gytetiden.«

Som konklusjon på den rent praktiske side av sine iakttagelser skriver konsulent Bjerkan:

»Som en ser av ovenfornevnte, stiller det hele seg altså som et lokalt krav, rettet mot det alminnelige, frie fiske og da særlig mot bruken av det sterkt fiskende snurrevad. At det blir fisket, hva det kan fiskes er imidlertid i samfunnets interesse. Det gjelder da kun spørsmål om fisket kan sies å ytre seg på en sådan måte at det kan være fare for bestanden og dermed fisket i framtiden. Her er det i tilfelle at det må gripes inn.«

På samme tid som forbudskravene ble stilt i Lofoten, var det kommet fram krav om det samme fra forskjellige steder i Trondheimsfjorden. I den anledning skriver O. Nordgård i Trondheim 4. mars 1919 et svarskriv til Fiskeridirektøren i Bergen:

Fiskeridirektørens skrivelse av 26. februar har jeg

mottatt og tenkt nærmere over den omhandlede sak. Jeg skal da få lov til å framholde min mening.

Forbud mot bruken av flyndrenot (snurrevad) for Leksvik herred alene forekommer meg å være hensiktsløs. Skal myndighetene skride til forbud, må det i tilfelle gjelde den hele Trondheimsfjord.

Det rovfiske som fiskerne i Leksvik sikter til, er snurrevadfisket etter gullflyndre. Det er noe berettiget i Leksvikfiskernes klage. Det kan ikke nektes at flyndrefisket i Trondheimsfjorden for tiden arter seg delvis som et rovfiske, fordi det fanges en mengde små gullflyndre, hvis matverdi er meget liten.

Dertil kommer at de 25—30 flyndrenøter som nå finnes langs fjorden for det meste eies av og brukes av folk hvis hovedervert ikke er fiske. Det er da ikke så rart at de egentlige fiskere føler seg brøstholdne.

Imidlertid kan jeg ikke anbefale et totalt forbud av flyndrenoten. Den er et utmerket fiskende redskap som innbringer verdier som vi ikke har råd til å miste.

Jeg tror også at de klagende fiskeres ønsker i betydelig grad vil imøtekommes ved fastsettelse av et minstemål på rødspette.«

I et brev til fiskerikonsulent Bjerkan skrevet i Trondheim 12. juni 1919 skrver O. Nordgård:

»Etter å ha gjennomgått alle de erklæringer som er innsamlet av fiskeriinspektør Johnsen og sakens dokumenter for øvrig, skal jeg på Deres oppfordring få lov til å framstille min oppfatning av de viktigste spørsmål i saken om rødspettefisket i det nordlige Norge.

De redskap som benyttes i rødspettefisket er som bekjent liner, garn, flyndrepik og snurrevad.

Det har vist seg at flyndrebestanden på de forskjellige steder kan med hvert av disse redskaper utfiskes til det punkt at fisket ikke lenger lønner seg og derfor må opphøre, til reproduksjon atter har hevet bestanden til det drivverdige nivå.

Til forskjellige tider og under forskjelligartete lokale forhold kan snart det ene og snart det andre redskap være å foretrekke, og jeg finner det utilrådelig å forby bruken av noen av disse redskaper.

Det må være heldigst å fiske med et redskap som best egner seg i foreliggende tilfelle, og ut fra dette synspunkt vil jeg fraråde at bruken av flyndrenoten forbys.« —

Interessen for snurrevadet fortsatte å stige, trass i den motvilje og indignasjon som redskapet vakte hos flyndrefiskerne og andre som drev med eldre redskap. Myndighetene var riktignok lydhøre overfor forbudskravene som kom fra forskjellige steder, men på

samme tid reservert, når det var spørsmål om i hvilken grad disse krav burde imøtekommes.

I Lofotposten for 25. august 1924 gjengis en samtale som bladets medarbeider hadde med byråsjef Valnum i Handelsdepartementet angående striden omkring snurrevadet. Byråsjefen sier her bl. a.:

»Opinionen har neppe vært så sterk mot noe nytt redskap, som mot snurpenoten og snurrevadet. Utalige er de protester som er framkommet mot deres anvendelse og anmodninger som er innsendt om ved lov å forby fiske med disse redskap.

I administrasjonen har imidlertid erfaringen til sagt oss å omfatte alle nye fiskeredskaper og metoder med interesse og oppmerksomhet. Dette er også blitt gjort, og det har vist seg å være det absolutt viktigste.

I dag er således redskaper som i sin tid møtte den bitreste motstand, alminnelig anerkjent og benyttet. Vi kan heller ikke frigjøre oss fra det inntrykk at det i mange tilfelle, som for eksempel nå med motstanden mot snurrevadet, ikke alltid er de saklige grunner som forårsaker den til dels sterke opinion.

Således får vi ofte det inntrykk at det mer er de stedlige lokal fiskeres lett forståelige uvilje mot fremmede fiskeres inntrengen på deres enemerker, som er den kraftigste drivfjær til motstanden mot de redskaper disse fremmede fiskere benytter.»

Resultatet av de tidligere nevnte undersøkelser og annet arbeid med snurrevadsaken ble at det ved kongelig resolusjon av 15. januar 1926 ble vedtatt en lov som forbød bruken av snurrevad i tiden fra 15. mars til 15. mai. Dette gjaldt for hele Nordland fylke. Dessuten skulle det være forbudt å selge flyndre, som målte mindre enn 26 cm fra snuten til hale-spissen.

Det pågikk en iherdig diskusjon mellom de interesserte parter om fredning av flyndren, og da helst for og mot bruken av snurrevadet. Det var allerede innført forbud, men en fant at dette ikke var tilstrekkelig til å bevare flyndrebestanden.

I 1931 ble det besluttet på Nordlands fylkesting å sende et forslag til de lovgivende myndigheter om å forby snurrevadet i herredene Meløy, Lødingen, Tjellsund, Leiranger, Gildeskål, Nordfold, Andenes samt Napstraumen i Flagstad og Buksnes herreder i Lofoten.

Forbudet skulle da gjelde hele året i et tidsrom av 5 år. Selv blant fiskerne var meningene i høyeste grad delte i dette spørsmål, og diskusjonen i pressen ble stadig skarpere.

I Lofotposten for 6. mai 1931 skriver Birger Benjaminsen fra Kabelvåg bl. a.:

»Det ville selvsagt være sørgelig om en så verdifull fisk som flyndren skulle bli utryddet, og snurrevadfiskerne har vel størst interesse av at bestanden blir bevart, men en kan vel ikke forlange at de uten videre skal oppgi sin lovlige næring til mulig fordel for garn- og linefiskerne, som ingen fredning vil ha for sine redskaper.

Etter det ensidige krav som er reist fra enkelte kommuner om forbud mot snurrevad, får en uvilkarlig inntrykk av at det er garn- og linefiskerne som står bak kravet, og almeninteressen m. h. t. bevaring av bestanden kommer i annen rekke. Hvorfor ikke også forlange garnfisket forbudt i gytetiden, mars og april, i den tid kvaliteten er dårligst, og den tid hvor all slags fiske gjør skade.»

Et annet sted skriver samme innsender:

»Den fredning vi har nå er det lite gagn i, men om den ble utvidet for snurrevad, mens garnfisket fremdeles blir tillatt i gytetiden, vil det være den rene humbug.

Sett fredningstiden fra 1. februar til utgangen av mai eller juli, likeså kan bestemmelsen om minstepørrelsen muligens skjerpes en del. La oss så få fart i utklekningen av yngel.

Kunne fylkestinget og herredsstyrene ta fatt på denne kant i stedet for å ville forby en forholdsvis stor næringsgren, kunne en si de handlet som ansvarlige menn.»

En annen innsender skriver i bladet »Fiskaren« for 7. juli 1931 under signatur Bolga Fiskarlag bl. a.:

»Her var for ikke så svært mange år tilbake et ganske bra flyndrefiske, som foregikk med line og garn. For mange fiskere som ikke hadde anledning eller var istand til å delta i de såkalte store fiskerier, var dette en god støtte.

Men så kom uvesenet. Store skøyter helt fra Møre kom helt opp til Finnmark og begynte med denne bunnskrapingen på flyndrens gyte- og tilholdsplasser.

Det viste seg snart at fisket ble mindre, ja, helt svart på de plasser, hvor trålingen hadde foregått.

Det må derfor være en kjensgjerning at trålen ødelegger den sandbunn, hvor flyndren har sine gyte- og tilholdsplasser. Trålerne erkjenner at dette er et uvesen og at trålingen ødelegger flyndrebestanden, men uvesenet fortsetter fremdeles.

De folk og herreder som vil beholde flyndretrålingen må gjerne for oss, men vi fiskere i Meløy herred vil ha flyndretrålingen forbudt straks.»

I de fleste tilfelle hadde forslagene om forbud mot snurrevadet som hovedbegrunnelse at flyndrebestanden måtte beskyttes og da særlig i gytetiden.

Fiskeribiologene mente at når det gjaldt å beskytte flyndrebestanden og yngelproduksjonen, burde alle flyndrefiskende redskap komme i betraktning ved en eventuell lov om fredning av flyndren i gytetiden.

Den nye lov av 24. juni 1932 fastsatte totalforbud mot fiske av rødspette fra 15. mars til 30. mai og forbud mot fiske med notredskap fra 1. mars til 30. juli.

Denne loven kom imidlertid på tverke for alle flyndrefiskere, og det ble en voldsom opinion mot selve loven i sin helhet. Snurrevadet var fremdeles drivtjæren til flere avisartikler, som avslørte et innett hat til redskapet og bruken av det.

Avisene på hele kysten fra Finnmark til Fredrikstad hadde artikler, der en dro til felts mot snurrevadet og de ødeleggelser som redskapet førte til. En mente at det ikke bare ødela flyndrebestanden, men også en stor del av fiskernes ernæringsmuligheter i alminnelighet.

Allerede før den nye lov er trått i kraft, skriver Vilh. Lund i bladet »Fiskaren« for 1. mars 1932.

Artikkelen var skrevet i Skjønningberg 11. februar 1932.

Han sier bl. a.:

Fiskefeltene er ødelagt langs hele kysten. Flyndre og flyndreyngel er skrapet bort, kveiteyngelen i så store mengder at man måtte innrette avbolkninger i binger på dekk, for senere, når man var ferdig på feltet, å skuffe det hele på sjøen som usalgbart.« Et annet sted i hans artikkel heter det:

»Det er vi (fiskerne) som burde sende inn harmfylte protester mot at loven mot bunnskrapende redskaper saboteres. Det er vi som må understreke at de fleste herredsstyrene har forlangt forbud mot flyndretrål, både fordi flyndretrålen har ruinert flyndre- og kveitebestanden, jaget vekk fisk av alle slag fra våre fiskefelt og ødelagt småfiskernes redskaper.

Slikt tøys at flyndren kommer i stimer inn fra havet, låner man ikke lengre øre til.«

Han slutter sin artikkel med følgende:

»Fiskeri- og sjøfartskomiteen i stortinget burde tatt hensyn til flertallet i landets herredsstyrene, som forlangte trålen forbudt.

Skal man nå virkelig nødsages til å gå til attentat, for å få slutt på dette hedenske og barbariske rov-fiske?«

Den 6. juli 1933 ble flyndreloven igjen forandret. Den totale fredning ble fastsatt fra 1. april til 15. mai og forbud mot fiske med notredskap fra 15. mars til 30. juni.

I de forskjellige sjødistrikter langs kysten ville

herredsstyrene ha innført totalt forbud mot snurrevad. Dette fant myndighetene meget vanskelig å gjennomføre, da dette ville gripe meget sterkt inn i den rett til fritt erverv på havet, som har vært hevdet så lenge det har vært drevet fiske og fangst.

En mente hovedsaken var å beskytte bestandens yngelproduksjon og regulere fisket i samsvar med dette.

En mente dette var oppnådd i og med vedtaket av loven, og stridens midtpunkt, snurrevadet, ble med dette stengt ute fra flyndrefeltene i gytetiden.

Snurrevadets motstandere var fremdeles ikke tilfredse. De holdt fram med sitt arbeid for å få redskapet helt forbudt i hvert fall innenfor skjærgården.

I en debatt i Kåfjord herredstyre om forbud mot snurrevad, gjengitt i bladet Nordlys for 18. januar 1935, uttaler ordføreren:

»Jeg er ikke fisker, men jeg har snakket med mange fiskere om dette uvesen, og de har alle vært av den mening at fiske etter flyndre med trål ødelegger ikke bare flyndrebestanden, men all slags fiske i fjorden.«

I Adresseavisen i Trondheim for 2. april 1935 skriver fisker Hans Mikalsen bl. a.:

Som det siste store sensasjonsnummer på fangstredskapenes område kommer ryktet om snurrevad-fisket som har vært drevet i den indre del av Trondheimsfjorden, og etter hva det fortelles med godt resultat, men nå etter som bladene beretter, skal de ha fått den alminnelige opinion mot seg. De fleste herredsstyrene der inne har inngått til myndighetene med krav om å få helt forbud for den slags redskap i Trøndelag.

Når man i alle blad kan lese om fiskernes fortvilte kamp for tilværelsen for å holde nøden ute uten dagsbidrag (dagverksbidrag) eller forsorg, skulle det ikke være for tidlig om alle fattige fiskerkommuner i Sør-Trøndelag straks tok initiativet til å inngå til myndighetene med krav om totalt forbud både for reketråling og snurrevadfiske for derved om mulig å forebygge at nød og sult og elendighet ble den alminnelige fiskers gjest.«

En innsender under merket K. E. skriver en artikkel i Fredrikstad Blad for 8. januar 1936, der han angriper fiskerikonsulent Bjerkan for hans uttalelse om et bestemt minstemål, som en viktig faktor i beskyttelsen av flyndrens yngelbestand.

(Fortsettes).

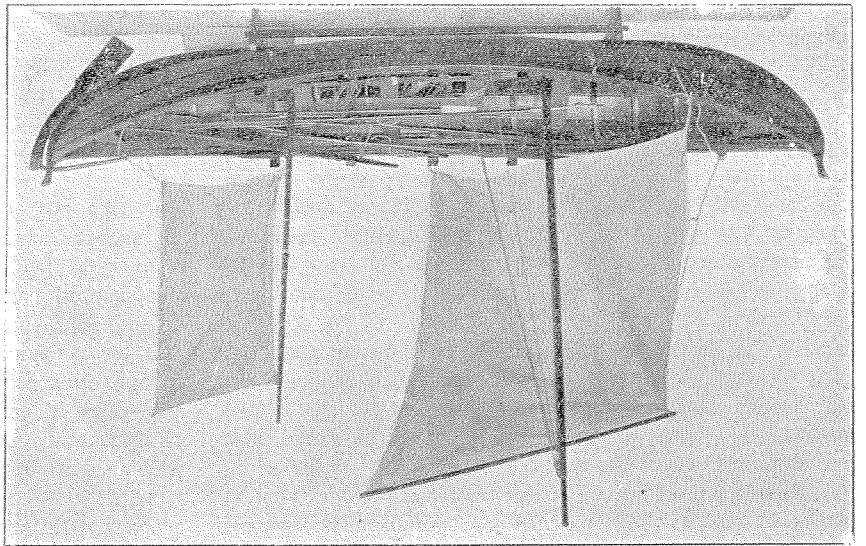
Abonner på „Fiskets Gang!“

Produksjonssamvirkelag i Finnmark.

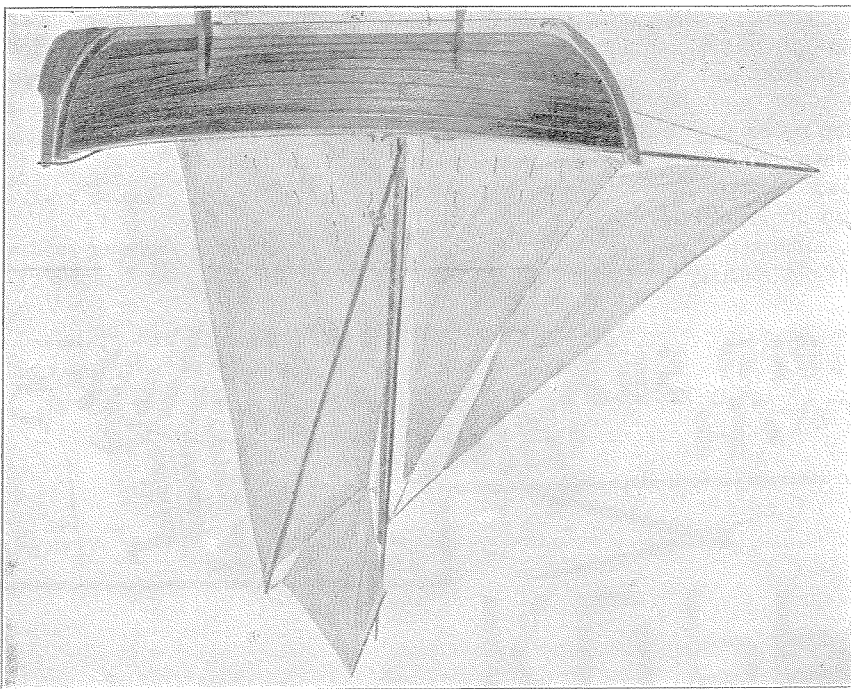
Følgende fiskarsamvirkelag, som nå er stiftet, kommer i tillegg til listen i «Fiskets Gang» nr. 5, s. 49:

Bolga Fiskar- og Ishuslag, Bolga.
 Hauges Fiskersamvirkelag, Hauges.
 Jøkefjord Fiskersamvirkelag, Jøkefjord.
 «Nor» S/L, Andenes.
 Torhop Produksjonsslag, Torhop.
 Langfjordnes Produksjonsslag, Langfjordnes.
 Henningsvær Produksjonsslag, Henningsvær.
 Bugøynes Fiskersamvirkelag, Bugøynes.
 Kiberg Produksjonsslag, Kiberg.
 Toten Fiskersamvirkelag, Inestøften.
 Alta Fiskersamvirkelag, Kåfjord i Alta.

Store-Linesfjord Produksjonsslag, Store-Linesfjord.
 Berlevåg Fiskersamvirkelag, Berlevåg.
 Storkorsnes Fiskerproduksjonsslag, Storkorsnes.
 Hammertest Fiskeproduksjonsslag, Hammertest.
 Sørvær Produksjonsslag, Sørvær.
 Revsbotn Fiskersamvirkelag, Revsneshamm.
 Honningsvåg Produksjonsslag, Honningsvåg.
 Nordvågen Produksjonsslag, Nordvågen.
 Skjerøy Fiskersamvirkelag, Skjerøy.
 Langsund Produksjonsslag, Bakkehøg.
 Bureysund Fiskersamvirkelag, Bureysund.
 Hansnes Fiskersamvirkelag, Hansnes.
 Sommarøy Produksjonsslag, Myre i Vesterålen.
 Torghes Fiskersamvirkelag, Verholmen.
 Mærvold Produksjonsslag, Mærvoll i Lofoten.

2. Åpen båt fra Færøyene. Fra Bergens Fiskerimuseums modeller. Fig. 14, s. 201. Norsk Havfiske. Thor Iversen: Farkoster, redskaper og fangstmåter. Bergen 1905.

1. Åpen båt med sprisell fra Lister. Fra Bergens Fiskerimuseums modeller. Fig. 2, side 176. Norsk Havfiske. Thor Iversen: Farkoster, redskaper og fangstmåter. Bergen 1905

KLIPP

I anledning av FAO's fiskerikomité's møte i Bergen skrev »Bergens Tidende« følgende 23. august 1946:

En bedre verden.

I dag åpner fiskerikomiteen i den internasjonale organisasjon FAO sine møter her i byen. FAO er en forkortelse for Food and Agriculture Organisation of the United Nations, på norsk: Forente nasjoners ernærings- og jordbruksorganisasjon. Den ting at det er en fiskerikomité som samles, viser at organisasjonens virksomhet favner videre enn navnet gir inntrykk av. Programmet omfatter faktisk alle direkte matproduserende næringsveier.

Organisasjonens oppgave er å bedre ernæringsforholdene for menneskene over hele jorden. Dette er utgangspunktet og vil alltid være det primære dersom det opprinnelige program skal holdes. En kan spørre om et slikt arbeid er nødvendig når verden forhåpentlig om noen år har overvunnet de verste følgene av krigen. Vi husker jo alle at det i årene før den siste krig var »overproduksjon« av mat — både nærings- og nytelsesmidler be brent eller tilintetgjort på annen måte, og det ble strevet med produksjonsregulering i en rekke land. Faktisk var det også disse årene underskudd på matvarer, store deler av verdens befolkning led nød fordi de enten hadde for lite eller feilaktig mat.

FAO ble opprettet i november i fjor i Kanada med tilslutning fra 40—50 av De forente nasjoners medlemsstater. En rådgivende fiskerikomité med representanter for de viktigste fiskeriland er oppnevnt for en tid siden, og denne komiteen er det altså som kommer sammen til viktige drøftelser i Bergen i formiddag.

Det er en veldig oppgave organisasjonen har fått å løse — å legge ernæringsforholdene slik til rette at ingen mennesker lider nød. I første omgang gjelder det å øke matproduksjonen slik at det blir nok til alle. Men samtidig må produksjonen og omsetningen foregå på en slik måte at menneskene selv i de dårligst stilte land får høve til å nytte det de trenger av det som produseres. Et lykkelig utfall kan det bare bli når en stadig er på vakt og tilpasser produksjonsmetodene til resultatet av f. eks. den fiskeritekniske, foredlingstekniske, markedstekniske og økonomiske forskning.

Det er i samsvar med det idealistiske grunnsyn som FAO bygger på, at det etter programmet skal gis hjelp til de såkalt mindre utviklede land, blant annet ved at de meddeles produksjonstekniske kunnskaper og erfaringer som de mer framskredne stater sitter inne med. Hvorledes dette vil fortone seg i praksis er ikke godt å si. Ideen om å utveksle kunnskaper og erfaringer gjelder alle land. På

fiskerienes område må Norge sis å stå i første rekke, og våre erfaringer skal altså stilles til rådighet for de andre. Hvis det blir den rette gjensidighet som forutsettes, skulle det selvsagt være håp om at andre lands resultater kan komme oss til nytte.

Det norske jordbruk har sine ganske spesielle problemer, og disse må vi i stor utstrekning løse selv. Dette skyldes de rent geografiske og klimatiske forhold.

I vårt intervju forleden dag med dr. Finn, fiskerikomitéens formann, uttalte denne blant annet at den største fare om noen år muligens vil vise seg å være overproduksjon av fisk. Her står en framfor en annen side av problemene, sannsynligvis det som vil skape de største vanskeligheter. Og løsningen på disse problemer vil bli avgjørende for hvorvidt FAO fortjener å eksistere. Før det blir reell overproduksjon av fisk i verden vil en sannsynligvis mange ganger stå framfor en tilsynelatende overproduksjon. I så fall kommer det av at det ikke har lyktes FAO å få til den rette overensstemmelse mellom de priser produsentene synes de må ha på bakgrunn av prisnivået og levestandarden i sitt eget land på den ene side og på den annen side de prisene forbrukerne må betale. Det er helt opplagt at hvis en kunne sende gratis fisk til land som f. eks. India og Kina, hvor hungeren herjer, ville fisken bli spist. De menneskene og de land som trenger maten mest, har minst råd å betale for den. Derfor vil det innen FAO alltid bli et tilsynelatende motsetningsforhold mellom forbrukerinteressene og produsentinteressene.

På møtene her i Bergen er det produsentene som rådslår om dagens aktuelle spørsmål innen programmets ramme. De naturlige vilkår for de enkelte produsenter er meget forskjellige, og det er sannsynlig at meningene er delte. På hovedmøtet i Kjøbenhavn om fjorten dager vil fiskerikomitéen få høve til å legge fram sine synsmåter for de andre komiteer og interessegrupper.

Det er en god og menneskekjærlig tanke som ligger til grunn for FAO. Kunne den gjennomføres etter sin rene idé ville vi være langt på vei mot det tusenårsrike som menneskene har drømt om fra de eldste tider.

I en verden full av interessemotsetninger og med hele fjell av praktiske vanskeligheter på veien, kan en ikke regne med den fullkomne løsning. Det er likevel et lyspunkt at en slik tanke er tatt opp, og vi vil alle ønske at arbeidet må lykkes iallfall et stykke på vei. Derfor ønsker vi FAO's fiskerikomité velkommen til Bergen og lykke til arbeidet.

For de norske fiskerier ville det selvsagt være til stor fordel om FAO's arbeid kunne føre til trygg og jevn avsetning av det som produseres. Også av den grunn ønsker vi lykke til.